

Sygn. akt I ACa 830/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 stycznia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący : SSA Wiesława Kuberska

Sędziowie : SA Tomasz Szabelski

S A Joanna Walentkiewicz – Witkowska (spr .)

Protokolant: st. sekr. sąd. Julita Postolska

po rozpoznaniu w dniu 5 stycznia 2017 r. w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa **J. P.**

przeciwko **Gazecie (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O.**

o ochronę praw autorskich

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu

z dnia 30 marca 2016 r. sygn. akt I C 341/15

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 3 i 4 sentencji w ten sposób, że:

a) w punkcie 3 zasądza dodatkowo od pozwanej Gazety (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O. na rzecz powódki J. P. kwotę 4.000 (cztery tysiące) złotych z tytułu naruszenia autorskich praw majątkowych oraz kwotę 6.000 (sześć tysięcy) złotych z tytułu naruszenia autorskich praw osobistych, obie kwoty płatne z odsetkami w wysokości ustawowej od dnia 2 marca 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz z odsetkami w wysokości ustawowej za opóźnienie, poczynając od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty, oddalając powództwo w pozostałej części;

b) w punkcie 4 zasądza od Gazety (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O. na rzecz powódki J. P. kwotę 1.784 (jeden tysiąc siedemset osiemdziesiąt cztery) złote tytułem zwrotu kosztów procesu;

II. zasądza od Gazety (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O. na rzecz powódki J. P. kwotę 2.300 (dwa tysiące trzysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt. I ACa 830/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 marca 2016 roku Sąd Okręgowy w Kaliszu w sprawie z powództwa J. P. przeciwko Gazecie (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O. o ochronę praw autorskich zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 600 złotych z tytułu naruszenia praw autorskich powódki z odsetkami ustawowymi i ustawowymi za opóźnienie, poczynając od dnia 2 marca 2015 roku do dnia zapłaty, umorzył postępowanie w zakresie kwoty 2.300

złoty, oddalił powództwo w pozostałej części i orzekł o kosztach zastępstwa procesowego, zasądając z tego tytułu od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 2.400 złotych.

Sąd dokonał ustaleń faktycznych, poprzedzających rozstrzygnięcie, z których najistotniejsze są następujące:

Do R. W., dziennikarki Gazety (...), prasy o zasięgu lokalnym – region O., zgłosiła się żona ostrowianina, który korespondował z R. K., w celu zaproponowania wykorzystania tejże korespondencji w materiale dotyczącym historii miasta rodzinnego R. K.. R. W. zainteresował temat i postanowiła przygotować artykuł na podstawie przedstawionych listów i prywatnych fotografii ostrowianina. R. W. nie dysponowała fotografią R. K., więc skorzystała z wyszukiwarki G. w celu znalezienia fotografii. R. W. odpowiadała jedna fotografia z wyszukiwarki G., która – jak się okazało – jest fotografią autorstwa J. P.. Fotografia R. K. w rozmiarach zmniejszonych w stosunku do oryginalnej fotografii autorstwa powódki była zamieszczona na znajdującym się na amerykańskim serwerze blogu na stronie internetowej www.pljuornal.com. Na blogu zamieszczone są liczne fotografie – portrety. B. jest prowadzony w języku angielskim. Zdjęcie R. K. nie zostało podpisane przez autora, ani nie zawierało klauzuli o zastrzeżeniu praw autorskich. R. W. nie zna języka angielskiego, skorzystała pomocy innej osoby, która poinformowała ją, że na blogu nie ma zastrzeżenia co do ochrony praw autorskich dzieła, co R. W. przyjęła za pewne. R. W. była przeświadczona, że fotografia na blogu, jako ogólnodostępna, może być wykorzystana bez zgody autora.

Na stronie internetowej Gazety (...) ukazał się artykuł zatytułowany „Jak ostrowianin pomagał mistrzowi reportaży”, opatrzony wyżej opisaną fotografią R. K.. Fotografia została wykorzystana w takich samych rozmiarach, jak widniała na blogu, z którego została pozyskana. Nie była kadrowana, ani poddana jakiegokolwiek obróbce.

Artykuł zilustrowany fotografią autorstwa powódki ukazał się na stronie internetowej pozwanej Gazety w dniu 25 listopada 2014r. Na łamach Gazety (...) rzadko ukazują się artykuły R. W., nie dotyczące problematyki lokalnej. Gazeta (...), zawierając umowy na korzystanie z fotografii ze współpracującymi fotografami, ustala wynagrodzenie lub prowizję w wysokości 10 – 15 zł za fotografię.

Na stronie internetowej J. P. www.judytapapp.com znajduje się fotografia R. K., z zastrzeżeniem praw powódki do tej fotografii.

Pismem opatrzonym datą 27.12.2014r. powódka, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wezwała J. W. – redaktora naczelnego Gazety (...), aby – wobec naruszenia autorskich praw majątkowych oraz osobistych poprzez publikację i wykorzystanie fotografii jej autorstwa na stronie internetowej [http://gazeta\(...\).pl](http://gazeta(...).pl) na 2 stronach/publicacjach - usunęła naruszenia i nie rozpowszechniała utworu w Internecie, a nadto na podstawie art. 78 ust. 1 pkt. 3 lit b) ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych wezwała do zapłaty kwoty 17 900 zł. w terminie 7 dni.

Powyzsza kwota nie została uiszczona. Natomiast niezwłocznie po otrzymaniu w/w pisma, informującego o autorstwie fotografii, a najpóźniej w dniu 19 stycznia 2015r. pozwana usunęła fotografię R. K. z artykułu zamieszczonego na jej stronie internetowej.

Na stronie internetowej www.judytapapp.com znajduje się sporządzony w języku angielskim cennik J. P. za fotografie, z którego wynika, że na dzień 27.05.2014r. cena za fotografię w Internecie wynosi 2500 zł.

J. P., jako autorka zdjęć, zawarła w latach 2002 – 2015, następujące umowy licencyjne oraz ugody:

- umowę z dnia 05.11.2002r. z firmą (...) – ka S.A. z siedzibą w W. na wykorzystanie 45 zdjęć C. M. przez okres 5 lat za wynagrodzeniem 40 000 zł.; w okresie obowiązywania umowy wydawca miał prawo utrzymywać fotografie, wielokrotnie utwór wszelkimi możliwymi technikami poligraficznymi i komputerowymi, wprowadzać do obrotu prawnego i handlowego, prawo do najmu i dzierżawy, wprowadzanie do pamięci komputera, używanie utworu w różnych formach wydawniczych i multimedialnych oraz w Internecie, na dowolnych nośnikach dla celów reklamy i promocji albumu,

- umowę z dnia 12.04.2007r. z G +J G. + (...) spółka z o.o. & Co. spółką komandytową z siedzibą w W. zawartą na okres 5 lat, mającą za przedmiot prawo do wydawania utworu Sen, za kwotę 15 000 zł. (po 1500 zł. za produkcję sesji fotograficznych); w okresie obowiązywania umowy wydawca miał prawo do wprowadzania utworu do pamięci komputera, do obróbki redakcyjnej i komputerowej, utrwalania drukiem, wydawania i rozpowszechniania w dowolnej formie, zwielokrotniania techniką drukarską, wprowadzania zwielokrotnionych egzemplarzy do obrotu, rozpowszechniania bez ograniczeń, sprzedaży, najmu, użyczenia zwielokrotnionych egzemplarzy, wykorzystania dowolnych fragmentów dla celów promocyjnych i reklamowych w prasie, radiu, telewizji i (...) i inne,

- umowę z dnia 16.11.2007r. z (...) spółka z o.o z siedzibą w P. mającą za przedmiot wykonanie fotografii z planu filmu Świadectwo, za wynagrodzeniem 50 000 zł.,

- umowę z dnia 02.06.2008r., mającą za przedmiot prawo do korzystania z fotografii A. W. w ilości 1 sztuki podczas wystawy i na wszystkich drukach towarzyszących prezentacji A. W. w okresie od 12.07.2008r. do 31.10.2008r., za wynagrodzeniem 4 420 zł. brutto, w zakresie utrwalania i zwielokrotniania utworu różną techniką, rozpowszechnia utworu poprzez wprowadzenie do obrotu, między innymi udostępnianie w sieci Internet, wykorzystanie utworu w różnych formatach w całości lub we fragmentach wraz z prawem włączenia utworu do innych utworów,

- umowę z dnia 01.02.2011 r. zawartą z (...) Biurem (...) z siedzibą w K., mającą za przedmiot prawo do korzystania z 10 fotografii C. M., na okres 1 roku, w zakresie ich utrwalania i zwielokrotniania, bez ograniczeń, publicznego wykonania, wyświetlenia, odtworzenia, obrotu egzemplarzami nośnikami w kraju i za granicą, nagrywania za pomocą wizji i fonii, retransmisji audycji, sporządzanie wersji obcojęzycznych, wprowadzenia do pamięci komputera i do sieci multimedialnej w liczbie nieograniczonej, wykorzystania na stronach internetowych, w utworach multimedialnych, dokonywaniem koniecznych zmian kolorystycznych i innych, za wynagrodzeniem 24 600 zł. brutto,

- zlecenie z dnia 28.09.2011r, na rzecz Biblioteki (...) mające za przedmiot udzielnie licencji na wykorzystanie zdjęć portretowych C. M. w ilości 3 sztuk na pokazie multimedialnym, który został wyświetlony w dniu 18.11.2011r., oraz w dokumentacji projektu w ujęciu reportażowym, materiałach reklamujących wydarzenie, za wynagrodzeniem 4 200 zł. netto,

- umowę z dnia 02.01.2012r. mającą za przedmiot udzielnie zezwolenia na korzystanie z 3 fotografii C. M. w zakresie utrwalania i zwielokrotniania różnymi technikami, wprowadzanie do obrotu, użyczenie lub najem, publiczne wykonanie, wystawianie, odtworzenie, reemitowanie, udostępnianie i inne, na czas nieokreślony za wynagrodzeniem 2 844,72 zł. za jedną fotografię (10 497,02 zł. łącznie)

- umowę z dnia 15.07.2013r. z Towarzystwem (...) z siedzibą w W., mającą za przedmiot udzielnie wydawcy prawa do korzystania z jednej fotografii C. M. w zakresie utrwalania i zwielokrotniania, wprowadzania do pamięci komputera i publikacji w mediach internetowych, do obrotu w książkach, magazynach, czasopismach, folderach, broszurach, publikowanie, dystrybucję, przez okres 5 lat, za wynagrodzeniem 4 300 zł.

- umowę z dnia 17.07.2013r, z Towarzystwem (...) w K., mającą za przedmiot udzielnie prawa do korzystania z jednej fotografii C. M. w zakresie utrwalania, zwielokrotniania, wprowadzania do pamięci komputera, w mediach internetowych, na okres 5 lat za wynagrodzeniem 6 600 zł.

- ugodę z dnia 8.11.2013. zawartą z Ambasadą RP w Hiszpanii, Skarbem Państwa (...) w W. z tytułu rozpowszechnienia 3 fotografii S. M. na stronie internetowej www.poland.gov.pl i na stronie internetowej w/w Ambasady - ustalono wynagrodzenie za bezumowne wykorzystanie fotografii w wysokości 17 400 zł. (2900 zł., za jedną fotografię)

- umowę z dnia 23.01.2014r. z Telewizją (...) S.A., mającą za przedmiot zezwolenie na korzystanie z 2 fotografii C. M., w zakresie rozpowszechnia publicznego, udostępniania, wprowadzenia do pamięci komputera i Internetu na okres lat 5 za wynagrodzeniem 9 340,66 zł.

- umowę z dnia 6.04.2014 r. zawartą z Uniwersytetem G., mającą za przedmiot zezwolenie na korzystanie z 2 fotografii, w tym 1 fotografii A. W. i 1 fotografii R. K., w zakresie ich utrwalania, zwielokrotniania różnymi technikami, wprowadzania do pamięci komputera, wykorzystywania w Internecie i publikacjach prasowych, używania w formach wydawniczych i multimedialnych, nośnikach papierowych, magnetycznych, optycznych, filmowych na okres 5 lat, za wynagrodzeniem 6 593,00 zł.
- umowę z dnia 12.06.2014r. z (...) Ośrodkiem (...) mającą za przedmiot zezwolenie na korzystanie z jednej fotografii, stanowiącej portret C. M. w zakresie rozpowszechniania fotografii przez publiczne udostępnianie, w tym wprowadzenie od pamięci komputera oraz sieci Internet, zwielokrotnianie technikami poligraficznymi, druk ulotek, folderów, bez ograniczeń, za wynagrodzeniem 7 500 zł., przy czym niedookreślony był okres obowiązywania umowy, gdyż obejmował cały okres dotychczasowego korzystania z fotografii przez wydawcę,
- umowę z dnia 13.06.2014r. z Gminą L., mającą za przedmiot zezwolenie na jednorazowe korzystanie z jednej fotografii C. M., na portalu internetowym licencjobiorcy, za wynagrodzeniem 4 396 zł.
- umowę z dnia 20.06.2014r. zawartą z (...) spółką z o.o. z siedzibą w W., mającą za przedmiot zezwolenie na korzystanie z jednej fotografii w zakresie jej publicznego udostępniania, między innymi w portalach internetowych, wprowadzenie do pamięci komputera na okres lat 5, za wynagrodzeniem 5 000 zł.
- umowę z dnia 3.07.2014r. zawartą z (...) z siedzibą w W., mającą za przedmiot zezwolenie na korzystanie z jednej fotografii, stanowiącej portret A. W. w zakresie rozpowszechniania fotografii, publicznego udostępniania, wprowadzenia do komputera, Internetu na okres lat 4 za wynagrodzeniem 8 000 zł.
- ugodę zawartą w dniu 16.09.2014r. z Ambasadą RP w C., mającą za przedmiot wynagrodzenie za bezumowne wykorzystanie fotografii C. M. w Biuletynie Ambasady w 2011r. w wysokości 8242 zł. brutto,
- umowę z dnia 14.10.2014r. z (...) Spółką z o.o. z siedzibą w W. mającą za przedmiot zezwolenie na korzystanie z 2 fotografii C. M. przez okres 2 lat, za wynagrodzeniem 9 000 zł.
- umowę z dnia 29.10.2014r. z Miejską (...) w L. mającą za przedmiot korzystanie z fotografii C. M. poprzez umieszczanie jej na stronie internetowej wydawcy przez okres lat 5 za wynagrodzeniem 9 000 zł. netto.
- umowę licencyjną z dnia 23.11.2014r. zawartą z osobą fizyczną w K. Małym, mającą za przedmiot korzystanie z jednej fotografii C. M. poprzez umieszczanie jej na stronie internetowej licencjobiorcy na okres lat 3, za wynagrodzeniem 5000 zł. netto.
- umowę z dnia 10.02.2015r. z osobą fizyczną, mającą za przedmiot zezwolenie na korzystanie z 1 fotografii C. M., w zakresie udostępniania jej publicznie, w tym wprowadzenie od pamięci komputera, prezentowanie w sieci Internet na okres jednego roku, za wynagrodzeniem 11 900 zł. netto.
- umowę z dnia 4.03.2015r. z osobą fizyczną, mającą za przedmiot zezwolenie na korzystanie z 1 fotografii C. M. w zakresie rozpowszechniania jej publicznie i prezentowania w sieci Internet, przez okres lat 5, za wynagrodzeniem 4 500 zł.,
- umowę z dnia 4.03.2015r. z Fundacją (...), mającą za przedmiot prawo do korzystania z 1 fotografii C. M. w zakresie rozpowszechniania jej publicznie, w tym wprowadzenia do pamięci komputera i prezentowania w sieci Internet przez okres lat 5, za wynagrodzeniem 4 500 zł. netto.
- umowę z dnia 14.04.2015r. z Dyrekcją Liceum Ogólnokształcącego w Z., mającą za przedmiot korzystanie z 1 fotografii przedstawiającej C. M., w zakresie jej rozpowszechniania i publicznego udostępniania, między innymi wprowadzenia w pamięci komputera i prezentowania w sieci Internet na okres lat 5, za wynagrodzeniem 9 890, zł. brutto,

- umowę z dnia 25.11.2015r. z Grupą (...) S.A. w W., mającą za przedmiot zezwolenie na korzystanie z 5 fotografii przedstawiających Z. Ż. (2 utwory), K. F. (2 utwory), M. T., w zakresie wprowadzania do pamięci komputera, sieci Internet, publiczne rozpowszechnianie i udostępnianie, w tym w dowolnych miejscach lub poprzez spółki powiązane w serwisach internetowych oraz w druku, zwielokrotniania technikami komputerowymi, na okres 6 lat, za wynagrodzeniem 34 000 zł. netto.

Uznanie dla jakości fotografii J. P. wyrazili m.in. J. M., A. D., R. K., A. W..

J. P. współpracowała w przeszłości z takimi wydawnictwami jak Der S., E. P., P. M., (...) N. Times, R., Gazeta (...), Dziennik, Dekada Literacka, N., Polityka, Wprost, Tygodnik Powszechny czy (...).

Oceniając zebrany materiał dowodowy Sąd Okręgowy uznał, że żadna z umów licencyjnych nie odpowiada stricte zakresowi podmiotowemu i przedmiotowemu sytuacji zaistniałej w realiach niniejszej sprawy. W stanie faktycznym gazeta lokalna miasta powiatowego opublikowała na swojej stronie internetowej przez 2 miesiące 1 fotografię R. K., dwukrotnie powieloną w publikacji, co miało miejsce w okresie od listopada 2014 do stycznia 2015. Przedstawione przez powódkę umowy licencyjne zawierane w okresie zbliżonym były zawierane z różnymi podmiotami i w większości miały znacznie szerszy zakres czasowy i przedmiotowy na korzystanie z fotografii, niż tylko publikacja na stronie internetowej lokalnej gazety przez okres 2 miesięcy. Przede wszystkim dotyczyły fotografii C. N.. Jedna z umów dotyczyła jednej fotografii R. K. (umowa z dnia 6.04.2014 r), przy czym zakres korzystania był znacznie szerszy. Wynagrodzenie za korzystanie przez okres 1 miesiąca z jednej fotografii na podstawie tej umowy wyniósł 60 zł. Umową zbliżoną do realiów niniejszej sprawy jest umowa z dnia 29.10.2014r. zawarta z Miejską (...), mająca za przedmiot umieszczenie fotografii C. M. na stronie internetowej wydawcy, przy czym umowa ta została zawarta na okres lat 5 za wynagrodzeniem 9000 zł. brutto. Z postanowień omawianej umowy wynika, że koszt korzystania z jednej fotografii przez okres 1 miesiąca, wyniósłby 150 zł. (9000 zł. : 5 lat = 1800 zł. / 1800 zł. : 12 miesięcy= 150 zł.) Analizując w podobny sposób umowę z dnia 14.10.2014r. mającą za przedmiot korzystanie z dwóch fotografii C. M. przez okres 2 lat z wynagrodzeniem 9000 zł., tak jak i wyżej, wynagrodzenie za korzystanie przez okres miesiąca z jednej fotografii wyniósłby 187,50 zł. (9000 zł. : 2 lata = 4 500 zł./ 4500 zł. : 2 fotografie = 2 250 zł./ 2 250 zł. : 12 miesięcy = 187,50 zł., przy czym umowa ta miała szerszy zakres przedmiotowy, gdyż zezwalała na szerszy zakres korzystania z fotografii, niż tylko internetowy. Analizując w ten sam sposób umowę z dnia 03.07.2014r. mającą za przedmiot korzystanie z jednej fotografii A. W. w zakresie publicznego jej udostępnienia, w tym przez Internet, wynagrodzenie za korzystanie z niej przez okres jednego miesiąca wyniosłoby 166 zł. (8 000 zł. : 4 lata = 2000 zł. za 1 rok/ 2000 zł. : 12 = 166,66 zł. za jeden miesiąc). Wynagrodzenie miesięczne za korzystanie z jednego zdjęcia na podstawie umowy z dnia 20.06.2014r. w takim samym zakresie jak wyżej wyniosłoby 83 zł. (5 000 zł. : 5 lat = 1000 zł./ 1000 zł. : 12 miesięcy = 83,33 zł.) Wynagrodzenie miesięczne za korzystanie z jednego zdjęcia na podstawie umów z dnia 4.03.2015r. w takim samym zakresie jak wyżej wyniosłoby po 75 zł. (5 000 zł. : 5 lat = 1000 zł./ 1000 zł. : 12 miesięcy = 83,33 zł.) a na podstawie umowy z 14.04.2015r. 164,83 zł. brutto. Umowa z dnia 25.11.2015r. ma znacznie szerszy zasięg i zakres korzystania, wynagrodzenie za jedną fotografię w skali miesiąca na podstawie tej umowy wyniosłoby 94,44 zł. netto. Należy zauważyć, że znacznie szerszy zakres udostępniania fotografii ma umowa z 10.02.2015r. Internet jest tylko jedną z form. Wynagrodzenie z tej umowy opiewa na kwotę 991 zł. za jeden miesiąc. Stawka jest odosobniona od innych tego rodzaju umów. Odosobniona jest także stawka wynikająca z umowy z 13.06.2014r. w wysokości 4 396 zł. za jednorazową publikację fotografii C. M. na portalu internetowym. Jeśli chodzi o pozostałe umowy, to Sąd zauważył, że umowa z 05.11.2002r. jest znacznie bardziej odległa czasowo, umowy z 12.04.2007r., z dnia 02.06.2008r., 01.02.2011r., z dnia 12.06.2014, mają nieporównywalnie szerszy zakres prawa do korzystania z fotografii, a przedmiot umowy z 16.11.2007r. nie jest porównywalny z sytuacją niniejszej sprawy. Strony umów, także ugód, które przedłożyła powódka, mogą kształtować ich postanowienia w zależności od swojej woli, zgodnie z zasadą swobody umów. Poza tym, jak już zostało wyżej podniesione, żadnej z umów nie da się porównać do realiów niniejszej sprawy tak, aby wprost można było zastosować stawki przyjęte w danej umowie do obliczenia należnego wynagrodzenia w przedmiotowej sprawie.

Sąd wskazał, że nie jest miarodajny do ustalenia wynagrodzenia cennik figurujący na stronie internetowej J. P.. Według cennika powódki z maja 2014r. cena za jedną fotografię w Internecie to kwota 2500 zł. Cennik jest zbyt ogólny, aby odnieść go do realiów konkretnej sprawy. Z cennika nie wynika, jaka byłaby wartość wynagrodzenia za umieszczenie fotografii na portalu gazety lokalnej przez okres 2 miesięcy. Z cennika nie wynikają żadne inne istotne elementy ewentualnej umowy, której przedmiotem miałyby być tego rodzaju fotografie. Cennik jest tylko ofertą J. P., co nie oznacza, że zostałaby zaakceptowana przez stronę zawierającą umowę. Powódka oceniła wynagrodzenie na kwotę 2300 zł. Sąd meriti uznał, że ocena powódki w tym zakresie nie może być dla Sądu wiążąca. Pozwana, czego powódka nie zakwestionowała, płaci wynagrodzenie lub prowizję za jedną fotografię publikowaną na łamach Gazety w wysokości 10 – 15 zł. Powódka, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, nie wniosła o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego w tej sprawie na okoliczność jakie wynagrodzenie mogłaby uzyskać, gdyby zawarła z pozwanym umowę w zakresie dochodzonego roszczenia.

W ocenie Sądu powódka nie udowodniła, aby między stronami mogło dojść do zawarcia umowy odpowiadającej przedmiotowi naruszenia dobra, w której ustalono by wynagrodzenie na kwotę 2 300 zł.

Dlatego też ustalając wynagrodzenie należne powódce Sąd oparł się na cenniku stawek minimalnych honorariów autorskich za wykorzystanie utworów fotograficznych, zawartym w Tabeli Wynagrodzeń Związku (...), zatwierdzonej 26 lipca 2001r. przez Komisję Prawa Autorskiego, powołaną przez Ministra Kultury i Sztuki w myśl art. 108 ust. 3 ustawy „o prawie autorskim”. Zgodnie z art. 109 powyższej ustawy postanowienia umowne mniej korzystne dla twórców, niż wynikałoby to z tabel, o których mowa w art. 108 ust. 3 są nieważne, a ich miejsce zajmują odpowiednie postanowienia z tabel. Stawki określone w Tabelach podlegają corocznej waloryzacji na podstawie wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym, ogłoszonego w obwieszczeniach Prezesa GUS, opublikowanych w Monitorze Polskim. Zgodnie z tabelą wynagrodzeń stawki minimalne honorariów za wykorzystanie utworów fotograficznych w Internecie o powierzchni do ¼ ekranu (tak jak w realiach niniejszej sprawy) za jeden miesiąc wynosi 150 zł. a za 3 miesiące 300 zł. Sąd przyjął zatem za udowodnione stosowne wynagrodzenie na średnią kwotę 225 zł, zwiększoną o wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych za okres od 2005 do 2015r. to jest o 23,9 % (dane zawarte w programie prawniczym LEX) co dało kwotę 300 zł. za jeden miesiąc.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka R. W. oraz prezesa zarządu pozwanej, że fotografia nie była kadrowana przez pozwaną. Sąd na rozprawie w dniu 16 grudnia 2015r. postanowił dopuścić dowód z przesłuchania stron w trybie art. 299 k.p.c. Sąd pominął dowód z przesłuchania powódki w charakterze strony, ograniczając dowód z przesłuchania stron do przesłuchania prezesa zarządu pozwanej Gazety. Brak zeznań powódki uniemożliwił Sądowi I instancji ocenę czy i jaki rozmiar krzywdy poniosła na skutek dokonania przez pozwaną publikacji fotografii.

Sąd oddalił wniosek pozwanej o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z dziedziny praw autorskich, sprecyzowany na rozprawie 16 marca 2016r., który miałby się wypowiedzieć czy zdjęcie umieszczone na blogu stanowi domenę publiczną oraz jaki wpływ ma zarejestrowanie strony internetowej na serwerze zagranicznym, gdyż ocena powyższych okoliczności należy do Sądu, a nie do biegłego z określonej dziedziny.

Dokonując analizy przepisów art. 1, art. 16 i 17 prawa autorskiego Sąd meriti uznał, że fotografia autorstwa powódki, będąca przedmiotem sprawy stanowi utwór i podlega ochronie autorsko – prawnej, przewidzianej w powołanej ustawie.

Zdaniem Sądu I instancji nie było podstaw do przyjęcia, że fotografia na blogu, którą wykorzystwała pozwana, należy do tak zwanej domeny publicznej.

Powódka, jako autorka fotografii nie miała obowiązku jej podpisywać, ani zamieszczać klauzuli, że jest chroniona prawem autorskim, ponieważ ochrona dzieła wynika z ustawy, które to prawo w szczególności pozwana winna znać z racji wykonywania swojej profesji. Pozwana mimo przymiotu profesjonalisty nie podjęła nawet jakichkolwiek starań, by ustalić autora dzieła, a rozpowszechniając na stronie internetowej fotografię autorstwa powódki bez jej zgody, naruszyła zarówno autorskie prawa osobiste, jak majątkowe powódki.

Wbrew twierdzeniom pozwanej naruszenie praw autorskich miało charakter zawiniony. Należy stwierdzić, że pozwana nie dołożyła należytej staranności, co doprowadziło do użycia fotografii bez zgody powódki. Zachowanie takie uznać należy za zawinione i nienoszące znamion profesjonalizmu.

Analizując przepis art. 78 ust. 1 ustawy prawo autorskie Sąd uznał, że

powódka w żaden sposób nie udowodniła, by wskutek działania pozwanego doznała krzywdy rozumianej, jako ujemne przeżycia psychiczne wywołane faktem naruszenia autorskich praw osobistych. Nie wykazała, jakie ujemne konsekwencje ją spotkały w związku z działaniem pozwanej. Nie przedstawiła dowodu na okoliczność na czym polegały poniesione przez nią straty moralne. Stopień zawinienia pozwanej nie był przy tym znaczny. Pozwana opublikowała fotografię na stronie internetowej lokalnej Gazety, o ograniczonym, regionalnym zainteresowaniu odbiorców, której celem było jedynie opublikowanie materiału o walorze wspomnieniowo – historycznym i jego zilustrowanie pozyskaną z Internetu fotografią. Niezwłocznie zaś po dowiedzeniu się o naruszeniu prawa fotografia została przez pozwaną usunięta. Powództwo w omawianym zakresie Sąd Okręgowy oddalił, jako nieuzasadnione.

Oddaleniu, zdaniem Sądu, podlegało także roszczenie o zasądzenie odszkodowania z tytułu naruszenia integralności dzieła powódki poprzez jego kadrowanie.

Oceniając żądanie powódki przez pryzmat przesłanek z art. 79 ust. 1 pkt. 3 lit. b) ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, a także odwołując się do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 czerwca 2015 r., sygn. akt SK 32/14, który wszedł w życie z dniem 1 lipca 2015 r. (Dz. U. poz. 932), Sąd Okręgowy ustalił należne powódce wynagrodzenie według stawek minimalnych honorariów autorskich za wykorzystanie utworów fotograficznych Związku (...), zatwierdzonych 26 lipca 2001r. przez Komisję Prawa Autorskiego powołaną przez Ministra Kultury i Sztuki w myśl art. 108 ust. 3 ustawy „o prawie autorskim”. Sąd, przyjął stosowne wynagrodzenie na kwotę 225 zł., zwiększoną o wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych za okres od 2005 do 2015r. to jest o 23,9 % co dało kwotę 300 zł. a zatem dwukrotność tej kwoty wyniosła 600 zł.

Żądanie ponad zasądzoną kwotę 600 zł. Sąd oddalił.

Na podstawie art. 455 k.c. w zw. z art. 481 k.c. Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powódki od zasądzonej kwoty odsetki ustawowe za okres od wytoczenia powództwa do dnia 31 grudnia 2015r. i odsetki za opóźnienie poczynając od dnia 01 stycznia 2016r. do dnia zapłaty.

Na podstawie art. 203 k.p.c. w zw. z art. 355 k.p.c. Sąd umorzył postępowanie w zakresie kwoty 2 300 zł. a więc w zakresie, w jakim powództwo zostało cofnięte.

Powódka wygrała sprawę w wysokości znacznie poniżej 10%, wobec czego Sąd uznał, że winna ona w całości pokryć koszty postępowania poniesione przez pozwanego tj. koszty zastępstwa procesowego zgodnie z obowiązującymi stawkami wynikającymi z par. 6 punkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr z 2013, poz. 461)

Wyrok Sądu Okręgowego w zakresie punktu 3 i kwoty 10.000 złotych zaskarżyła powódka zarzucając:

1.naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 § 1 k.p.c., poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów i zastosowanie oceny dowolnej, która doprowadziła do wadliwych ustaleń faktycznych oraz przez błędną, sprzeczną z zasadami logiki i doświadczeniem życiowym ocenę materiału dowodowego w tym :

- cennika zamieszczonego na stronie internetowej powódki i załączonych, jako materiał dowodowy umów licencyjnych na okoliczność wykazania wynagrodzenia, jakie za udzielenie licencji na korzystanie z fotografii jej autorstwa otrzymuje powódka,

- w zakresie uznania, że powódce nie należy się zadośćuczynienie z tytułu naruszenia jej osobistych praw autorskich, podczas gdy prawidłowa ocena powinna doprowadzić do uznania, że zawiniony brak oznaczenia autorstwa utworu powódki wyrządził jej krzywdę i w związku z tym należne jest zadośćuczynienie w wysokości dochodzonej w pozwie tj. 6.000 zł,

2. naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 78 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że powódce nie przysługuje zadośćuczynienie z tytułu naruszenia jej osobistych praw autorskich, podczas gdy prawidłowym było na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego przyjęcie, że zawiniony brak oznaczenia autorstwa utworu powódki wyrządził jej krzywdę i w związku z tym należne jest zadośćuczynienie w wysokości dochodzonej w pozwie tj. 6.000 zł,

3. naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 79 ust. 1 pkt 3) lit b) ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych poprzez jego błędne zastosowanie tj. przyjęcie stawki miesięcznej w wyliczeniu stosownego wynagrodzenia, które w chwili jego dochodzenia byłoby należne tytułem udzielenia przez powódkę zgody na korzystanie z utworu, podczas gdy prawidłowym było- na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego- przyjęcie stawki „za zdjęcie” w wysokości wskazanej przez powódkę.

Wskazując na powyższe zarzuty apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powódki kwoty 10.600,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami, liczonymi od dnia 2 marca 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami za opóźnienie za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania za obydwie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz wynikających ze złożonego spisu kosztów.

Sąd Apelacyjny dodatkowo ustalił:

W dniu 6 maja 2016 roku powódka zawarła umowę licencyjną z Ambasadą Republiki Federalnej Niemiec na wykorzystanie jednej fotografii W. B. z możliwością wprowadzenia jej do pamięci komputera, a nadto wykorzystania w formie prezentacji na tablicy pamiątkowej celem wystawienia fotografii publicznie w jednej z sal w Ambasadzie, za wynagrodzeniem 5450 złotych brutto. Znacznie wyższe wynagrodzenie (ponad 35.000 złotych) obejmowała umowa zawarta przez powódkę z Gminą Miejską K. w związku z wykorzystaniem 9 wielkoformatowych fotografii C. M. w ramach wystawy (...). (kopia umowy k- 374 akt, kopia umowy z dnia 11 lipca 2016 roku k-377-381 akt).

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja okazała się zasadna w całości i skutkowałą zmianą zaskarżonego orzeczenia w kierunku postulowanym przez powódkę, a to na podstawie art. 385 k.p.c.

Na wstępie Sąd Apelacyjny pragnie wskazać, że przyjmuje za własne ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego, czyniąc je podstawą własnego orzekania. Odmiennie jednak niż Sąd Okręgowy ocenia materiał dowodowy, zgromadzony w toku procesu. W szczególności odmiennie niż ten Sąd nie widzi podstaw do pominięcia przy szacowaniu należnego odszkodowania cennika powódki z maja 2014 roku, zamieszczonego na jej stronie internetowej. Podobnie też należy uznać za apelującą, że brak jej zeznań nie uniemożliwił dokonania oceny krzywdy powódki, jaką poniosła na skutek publikacji artystycznej fotografii R. K. bez oznaczenia jej autorstwa.

Główny nurt rozważań należy jednak odnieść do zarzutów naruszenia prawa materialnego. Zarzuty te Sąd Apelacyjny podzielił w pełni i tym samym zmienił wyrok Sądu I instancji.

Jak wykazała powódka strona pozwana jest profesjonalnym wydawcą w regionie, który prowadzi swą komercyjną działalność, korzystając z pracy wielu autorów i uzyskując zyski z reklam. (wydruk ze strony internetowej Gazety (...) k- 366-368 akt). (...) zdjęcie R. K. autorstwa powódki było rozpowszechniane w wydaniu internetowym gazety, ale nie tylko. Już na etapie postępowania apelacyjnego powódka zdołała wykazać, że zdjęcie jej autorstwa zostało wykorzystane również w wydaniu drukowanym Numeru 47 Gazety (...) z dnia 26 listopada 2014 roku (strona 16-17).

(pismo procesowe złożone na rozprawie w dniu 5 stycznia 2017 roku wraz z załącznikami k- 397-402 akt). W tym postępowaniu żadnych roszczeń z tego tytułu powódka nie wywiodła, bo do zamknięcia rozprawy nie miała wiedzy na ten temat.

Zdjęcie R. K. autorstwa powódki wykorzystano w sposób świadomy i zamierzony - dla uatrakcyjnienia materiału opracowanego przez R. W.. Tymczasem strona pozwana, jako wydawca, z mocy art. 38 ust. 1 w zw. z art. 12 ust. 1 pkt.1 ustawy Prawo prasowe jest zawodowo i ustawowo zobowiązana do zachowania szczególnej staranności przy opracowywaniu materiałów prasowych. Wyceniając krzywdę i szkodę należy uwzględnić też pole eksploatacji - utwór powódki wykorzystany bezprawnie przez stronę pozwaną z uwagi na możliwości i potencjał Internetu mógł mieć nieograniczony krąg odbiorców.

Usunięcie skutków naruszenia praw autorskich powódki – po wezwaniu – jest obowiązkiem podmiotu naruszającego i nie może stanowić usprawiedliwienia dla popełnienia deliktu, ani też rzutować zasadniczo na wysokość należnych roszczeń. To na stronie pozwanej, jako profesjonalistce ciążył obowiązek działania z należytą starannością, określoną przy uwzględnieniu zawodowego jej charakteru (art. 355 k.c.) Wyraźnie podkreślił to Sąd Okręgowy w swoich rozważaniach, przyjmując że strona pozwana nie dołożyła wymaganej od niej należytej staranności, a jej zachowanie było nieprofesjonalne i nosiło cechy zawinienia. Nie ma wątpliwości, że strona pozwana, nie mogąc ustalić czy i komu przysługują prawa autorskie - choć nie nastroczało to większych problemów- winna zrezygnować z publikacji, a nie zakładać, że ochrona nie przysługuje żadnemu twórcy, ani tym bardziej, że utwór należy do domeny publicznej.

Ostatecznie zebrany w sprawie materiał dowodowy daje podstawy do przyjęcia, że strona pozwana naruszyła osobiste i majątkowe prawa autorskie powódki. Zawinionego działania pozwanej nie wyłącza „znalezienie” fotografii w Internecie.

Każdy twórca ma prawo do autorstwa, czyli do uznania przez każdego jego relacji z utworem, wynikającej z faktu jego stworzenia. Z prawem tym powiązane jest kolejne autorskie prawo osobiste – prawo oznaczenia utworu swoim nazwiskiem lub pseudonimem albo udostępniania go anonimowo. Do autorskich praw osobistych zalicza się też prawo do nadzoru nad sposobem korzystania z utworu. W największym skrócie, sprowadza się ono do tego, że autor powinien mieć możliwość weryfikacji, czy utwór jest udostępniany w zaakceptowanej przez niego postaci.

Zgodnie z art.16 prawa autorskiego autorskie prawa osobiste chronią więź twórcy z utworem. Można powiedzieć, że chronią wkład twórczy na dziele konkretnego człowieka i jego psychiczny i emocjonalny związek z własnym utworem. To piętno autora ucieleśnione w dziele trwa tak długo, jak długo istnieje jakiegokolwiek odzwierciedlenie dzieła – choćby w pamięci innych ludzi, artystów wykonawców. (E. Wojnicka, w: System prawa autorskiego. Tom 13. Prawo autorskie, wyd. II, t. 13, red. J. Barta, Warszawa 2007, s. 228).

Nie można zapominać, że autorstwo jest najistotniejszym prawem osobistym, jakie zostało przyznane twórcy, określane jest też jako prawo do „ojcostwa” utworu.

Z kolei przepis art. 8 ust. 2 prawa autorskiego ustanawia domniemanie, że twórcą jest osoba, której nazwisko w tym charakterze uwidoczniono na egzemplarzach utworu lub której autorstwo podano do publicznej wiadomości w jakiegokolwiek inny sposób w związku z rozpowszechnianiem utworu. Pod pojęciem „egzemplarza” utworu w rozumieniu tego przepisu należy rozumieć wszelkie rezultaty zwielokrotnienia utworu w znaczeniu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 prawa autorskiego. Pojęcie to obejmuje zatem nie tylko materialne (fizyczne) kopie utworu, lecz również egzemplarze udostępniane publicznie w postaci elektronicznej (np. w sieci komputerowej). Domniemanie to odnosi się zatem również do elektronicznych egzemplarzy utworu, na których uwidocznione jest nazwisko twórcy. Odnosząc te uwagi do okoliczności faktycznych sprawy, domniemanie autorstwa powódki polega na podaniu autorstwa powódki do publicznej wiadomości, co wynika z podanego w toku procesu adresu strony internetowej: <http://www.judytapapp.com/>, na której prezentowane są fotografie powódki, informacja o prawach autorskich i cenniku za udzielenie licencji.

Podkreślenia wymaga, że odpowiedzialność z tytułu naruszenia autorskich dóbr osobistych jest odpowiedzialnością obiektywną, niezależną od winy i dobrej lub złej wiary osoby, która się naruszenia dopuściła, natomiast uznanie, że sprawca był ewentualnie w dobrej wierze, może mieć wpływ na dobór środków, które mają służyć do usunięcia skutków naruszenia.

Podnieść należy i to, że dla prawno - autorskiej ochrony utworu nie ma znaczenia, w jaki sposób dokonujący naruszenia wszedł w jego posiadanie lub też, w jaki sposób utwór do niego dotarł. Nieistotna jest także okoliczność, że utwór krążył po Internecie, a powódka nie przeciwdziałała takiej powszechnej i publicznej eksploatacji swojego dzieła, albowiem dokonanie naruszeń przez inne podmioty nie może stanowić wystarczającego usprawiedliwienia dla naruszeń dokonanych przez pozwanego. Ochrona praw autorskich osobistych i majątkowych nie jest prawnie uzależniona od tego, czy dochodzący tej ochrony wcześniej realizował swoje prawa podmiotowe wynikające z art. 1 i art. 16 ustawy wobec innych osób naruszających te prawa. (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 14 marca 2006 r. (sygn. VI ACa 1012/2005).

Sąd Okręgowy, oddalając żądanie powódki zasądzenia zadośćuczynienia z tytułu naruszenia autorskich praw osobistych przyjął, że brak zeznań powódki uniemożliwiał dokonanie oceny krzywdy powódki. Zdaniem Sądu Okręgowego powódka nie wykazała jakie ujemne konsekwencje ją spotkały w związku z działaniem strony pozwanej.

W świetle zgromadzonego materiału dowodowego oraz biorąc pod uwagę istotę autorskich prawa osobistych należało przyjąć odmiennie, że powódka doznała krzywdy poprzez nieujawnienie, że to ona jest autorką zdjęcia R. K. w materiale zamieszczonym w Internecie. Publikacja dzieła powódki bez oznaczenia jej autorstwa spowodowała, że wpisanie hasła R. K. dawało możliwość wyszukania fotografii- także bez oznaczenia autorstwa przez kolejne podmioty. Wyrównaniu podlega właśnie zerwanie tej szczególnej więzi autora z dziełem. Nie można także pominąć artystycznego charakteru fotografii. Już na pierwszy rzut oka widać, że fotografia została wykonana w szczególnych warunkach, w określonym entourage'u, że autor tej fotografii musiał wejść w bliższe relacje z R. K., że nie była to fotografia możliwa do zrobienia przez wszystkich. Zeznania powódki nie były konieczne, by ocenić jej krzywdę.

Sąd Apelacyjny uznał, że w ustalonym stanie faktycznym z tytułu naruszenia autorskich praw osobistych należy przyznać powódce zadośćuczynienie w żądanej kwocie 6.000 złotych – na podstawie art. 78 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Zadośćuczynienie to odpowiada zakresowi naruszenia osobistego prawa autorskiego, uwzględnia sposób wykorzystania dzieła w wydaniu internetowym pozwanej Gazety i nie jest wygórowane. Zważyć bowiem trzeba, że funkcja kompensacyjna nie wyczerpuje celu, jaki zasadnie można łączyć z przepisem art. 448 k.c. Cel ten obejmuje także udzielenie pokrzywdzonemu satysfakcji, a jej uzyskanie możliwe jest wtedy, gdy wysokość zasądzonego zadośćuczynienia pieniężnego będzie dla sprawcy naruszenia i/lub innej osoby odpowiedzialnej za naruszenie odczuwalną "sankcją" majątkową. Suma ta powinna być tak dobrana, by jej wysokość była majątkowo doniosła dla osoby odpowiedzialnej za naruszenie, w szczególności w odniesieniu do wydawcy powinna stanowić znaczący czynnik kalkulacyjny w jego działalności gospodarczej.

W odniesieniu do naruszeń dóbr osobistych przez publikację materiału prasowego zadośćuczynieniu pieniężnemu należy przypisać także funkcję prewencyjną. Realizacja tej funkcji staje się iluzoryczna, jeśli wysokość zasądzonego zadośćuczynienia nie uwzględnia sytuacji majątkowej osoby odpowiedzialnej i orientuje się wyłącznie na kompensację uszczerbku niemajątkowego osoby pokrzywdzonej. W szczególności w odniesieniu do wydawcy relatywnie niska wysokość zasądzonego zadośćuczynienia, które stanowiłoby tylko "symboliczną", a nie rzeczywistą wielkość kalkulacyjną w jego działalności gospodarczej nie może wywoływać efektu "tamującego", zapobiegającego dokonywaniu w przyszłości naruszeń dóbr osobistych.

(vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 5 listopada 2002 roku w sprawie I ACa 869/02)

Z uwagi na zakres zaskarżenia orzeczenia poza rozważaniami pozostała kwestia czy naruszenie autorskich praw osobistych polegało również na naruszeniu integralności utworu.

Przechodząc zaś do roszczeń powódki wywiedzionych na podstawie art. 79 ust. 1 pkt. 3 lit. b ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych i związanych z nimi zarzutów także je należało uznać za zasadne.

Sąd Okręgowy, ustalając wysokość należnego powódce odszkodowania z tytułu naruszenia jej autorskich praw majątkowych, odwołał się do cennika stawek minimalnych honorariów autorskich z Tabeli Wynagrodzeń Związku (...), zatwierdzonych 26 lipca 2001 roku oraz treści art. 108 ust. 3 i 109 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Przepisy te zostały uchylone z dniem 21 października 2010 roku.

Obecnie materię tę reguluje przepis art. 110¹⁶ ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, zgodnie z którym stawki określone w zatwierdzonych tabelach wynagrodzeń stosuje się w umowach, których stroną jest organizacja zbiorowego zarządzania, z tym że postanowienia umowne określające wynagrodzenie mniej korzystne dla twórców oraz uprawnionych z tytułu praw pokrewnych, niż wynikałoby to z zatwierdzonych tabel wynagrodzeń, są nieważne, a ich miejsce zajmują odpowiednie postanowienia tych tabel.

Nie sposób zaakceptować w ustalonym stanie faktycznym zastosowania stawki minimalnego honorarium autorskiego za wykorzystanie fotografii R. K. z Tabeli Wynagrodzeń Związku (...), zatwierdzonych 26 lipca 2001 przez Komisję Prawa Autorskiego.

Odwołując się do dorobku judykatury należy podkreślić, że wynagrodzenie stosowne w rozumieniu art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych to takie wynagrodzenie, jakie otrzymałby autor, gdyby osoba, która naruszyła jego prawa majątkowe, zawarła z nim umowę o korzystanie z utworu w zakresie dokonanego naruszenia, przy czym podane w tabelach wynagrodzeń zawodowych fotografików Związku (...) stawki wynagrodzenia nie wyznaczają wysokości honorarium za konkretne dzieło fotograficzne, skoro o honorarium tym decydują walory artystyczne utworu, charakter publikacji, w której utwór zostanie zamieszczony, dorobek artystyczny autora zdjęć oraz inne indywidualne okoliczności. (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 marca 2004 roku II CK 90/03 [Legalis 64238](#), wyrok SA we Wrocławiu z dnia 23 czerwca 2008 roku w sprawie I ACa 456/08)

Powódka przedłożyła materiał dowodowy w postaci umów dokumentujących osiągnięte przez nią honoraria oraz wydruk cennika z jej strony internetowej, gdzie wprost wskazana jest cena za użycie jej zdjęcia w Internecie - od 2500 zł w zależności od zdjęcia i jego formatu. A zatem stosując reguły wyrażone w przepisach ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych Sąd I instancji winien z tytułu naruszenia majątkowych praw autorskich powódki zasądzić kwotę 4.600 zł, a nie 600 zł jak to uczynił.

Sąd zrównał wynagrodzenie za zdjęcia, wykorzystywane przez stronę pozwaną, wykonane przez różne osoby, także za zdjęcia reporterskie, czy osób przypadkowych z wynagrodzeniem za zdjęcia artystyczne, niedostępne powszechnie, wymagające wielu przygotowań, nawiązania kontaktów ze znanymi osobami, przygotowania miejsca, wybrania stosownego czasu. Fotografie zrobiono w okolicznościach niedostępnych dla szerokiego grona fotografów. Sąd meriti pominął zupełnie ten aspekt sprawy, pominął walory artystyczne zdjęcia R. K., niekwestionowany znaczący dorobek artystyczny powódki. Jest oczywiste, że o wartości i cenie fotografii decyduje nie tylko osoba lub przedmiot na niej przedstawiony, ale przede wszystkim osoba fotografa i wartość artystyczna dzieła. Nie sposób przyjąć wyliczenia „stosownego wynagrodzenia” bez odniesienia do całości twórczości powódki.

Powódka wykazała, że nigdy nie sprzedała swojego dzieła za tak niską, jak przyjął Sąd Okręgowy kwotę, w ogóle nie udzieliła licencji na tak krótki okres. Sąd I instancji posłużył się zupełną dowolnością wyliczając stawkę miesięczną i mnożąc ją przez ilość miesięcy trwania naruszenia, zwłaszcza że zdjęcie zostało usunięte po wyraźnej interwencji powódki. W dowolny sposób Sąd I instancji pominął umowy, które nie pasowały do założonej przez Sąd tezy, tj. z których wyliczone miesięczne stawki były wyższe niż te, które przyjął. Tej formule wyliczenia odszkodowania przeczy także umowa licencyjna z 6 maja 2016 roku, zawarta z Ambasadą Republiki Federalnej Niemiec na wykorzystanie jednej fotografii W. B. z wynagrodzeniem ponad 5000 złotych brutto.

Powódka przedstawiła szereg umów zawieranych z różnymi, zarówno niekomercyjnymi, jak i komercyjnymi podmiotami, wskazując osiągnięte wynagrodzenie. Fotografia została przez stronę pozwaną umieszczona w Internecie, więc odpada argument o lokalnym zasięgu Gazety. Jak wynika z przedłożonych umów licencyjnych powódka nie udziela licencji na krótkie okresy, nie stosuje stawek miesięcznych, a stawkę „za zdjęcie”, z uwzględnieniem charakteru danego zdjęcia.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego powódka wywiodła i wykazała, że podana w jej cenniku cena fotografii za wykorzystanie w sieci Internet tj. kwota od 2.500 zł jest kwotą, jaką uzyskuje ona podpisując różnorakie umowy licencji. Stąd też określoną w pozwie kwotę 2.300 zł Sąd I instancji winien był przyjąć, jako kwotę wyjściową przy ustalaniu należnej powódce wielokrotności wynagrodzenia, która wynieść musiała 4.600 zł

Odsetki ustawowe i odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty 10.000 złotych Sąd Apelacyjny zasądził od wytoczenia powództwa na podstawie art. 455 k.c. w zw. z art. 481 k.c., dzielając w tym zakresie wywody Sądu Okręgowego.

Zmianie podlegało także rozstrzygnięcie o kosztach procesu za postępowanie przed Sądem I instancji. Powódka wygrała proces w 60 % i na podstawie art. 100 k.p.c. na jej rzecz należało zasądzić kwotę 1784 złote. Łącznie koszty procesu wyniosły 7.002 złote, strona pozwana pokryła jedynie koszty zastępstwa procesowego w kwocie 2.417 ustalonych zgodnie z par. 6 punkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr z 2013, poz. 461) złotych. Wobec tego na rzecz powódki należało zasądzić 1.784 złote. (7002 x60%-2417 zł).

O kosztach postępowania apelacyjnego należało orzec na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i zasądzić na rzecz powódki kwotę 2300 złotych, obejmującą opłatę od apelacji oraz 1800 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego, ustalonych zgodnie z § 2 pkt.4 w zw. z § 10 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 poz. 1804).